

נושמים לרוחה

■ שיעול מתמשך או קוצר נשימה עשויים להראות כסימפטומים של מחלה זיהומית, אך לעיתים הם עלולים להוות סימן למחלה קשה. ד"ר טוביה שולימזון, מנהל מכון הריאות במעיני הישועה ומבכירי מומחי הריאות בישראל, מסביר מתי צריך להתחיל לדאוג ולהגיע לרופא ■ "ניתוחי ריאות מהווים 85% מהניתוחים שמתבצעים במסגרת כירורגית בית החזה", מציין ד"ר מיכאל פאר, מבכירי המומחים בישראל בתחום ניתוחי בית החזה ומנהל המרפאה לניתוחי בית החזה במעיני הישועה. "בניתוחי ריאות ובית חזה, מעל 90% מתבצעים כיום בטכנולוגיות מתקדמות - אנדוסקופיות ורובוטיות" ■

נ. קצין

המטופל שהגיע למכון הריאות, סבל משיעול מתמשך וקוצר נשימה, שמעידים בדרך כלל על זיהום חולף או מחלה ריאות כרונית. אבל כאשר ד"ר טוביה שולימזון, מנהל מכון הריאות במעיני הישועה בדק אותו, הוא חשד שמדובר במקרה חריג - והתעקש לשלוח אותו לבדיקות מקיפות. הבדיקות הראו גידול בריאה.

"פנינו לעסקן רפואי ידוע, ששלח אותנו לכירורג ד"ר מיכאל פאר. הופתענו לגלות שד"ר פאר מקבל מטופלים במרפאה במעיני הישועה, ומנתח אותם באיכילוב", מספרים בני המשפחה. "בחדשי שמים, בזכות האיבחון המוקדם והניתוח בידי המומחה מהבכירים בארץ, הניתוח עבר בהצלחה גדולה".

לא מחכים חודשים ארוכים לטיפול ריאות

לא רק בעונת השפעת: קוצר נשימה ושיעול מתמשך, הם שני הסימפטומים השכיחים ביותר בקרב המטופלים המגיעים למכון הריאות. "במקרה של מחלה זיהומית, זה טבעי. אבל במידה והסימפטומים מתמשכים מספר חודשים אחרי האפיוודה החריפה, זו עלולה להיות נורת אזהרה וצריך לפנות לרופא כדי לחפש את הגורם", מסביר ד"ר טוביה שולימזון, מנהל מכון הריאות במעיני הישועה.

ד"ר שולימזון, מבכירי מומחי הריאות בישראל, שימש במשך כארבעה עשורים רופא ריאות בכיר והיה ממקימי היחידה לפולמונולוגיה פולשנית בשיבא - תחום שבו היה חלוץ בישראל. "מחלות ריאה הן תחום בעל חשיבות גבוהה, מדובר בגורם תחלואה ותמותה במקום השלישי, ויש חיוניות בהפעלת שירות כזה בבית החולים. כאשר במעיני הישועה פנו אלי בבקשה להקים מכון ריאות, ראיתי בכך שליחות. אנו מבצעים במרפאה את הבדיקות הנדרשות כולל תפקודי ריאות, וגם מסייעים בהתאמה של מכשירי הנשמה לא פולשניים. המרפאה מיועדת ליעוצים בתוך בית החולים ולמטופלים מכל קופות החולים שמגיעים עם הפנייה וזהו יתרון גדול לאור זמני ההמתנה הממושכים בתחום".

מהן בעיות הריאה השכיחות באוכלוסיה?

ד"ר שולימזון: "כשאנחנו מדברים על בוגרים מגיל 16-17 ומעלה, המחלות השכיחות הן מחלות ריאה כרוניות חסימתיות, דלקתיות ואחרות, גידולי ריאה, יתר לחץ דם ריאתי, אסתמה ועוד. אני מעדיף לדבר קודם כל על מניעה, שהיא כמובן הדבר האידיאלי. יש שתי תופעות אופייניות לאוכלוסיה - עישון כבד ועודף משקל, הרגלי חיים שמשפיעים על הריאות, ומה שגרוע יותר - אנשים סובלים אך מתעלמים ולא מגיעים לרופא... עישון, כידוע לכולם, גורם למחלות ריאה, החל בנפחת, מחלות ריאה כרוניות ועד סרטן הריאה, והשפעותיו הרסניות".

"הקשר בין עודף משקל למחלות ריאה פחות מוכר אבל גם הוא משפיע על הריאות. הדוגמא הבולטת היא דום נשימה בשינה, לא מאובחנת, לרוב אצל אנשים בגיל 50 ומעלה. במקרים רבים הם סובלים מנחירות. אני שולח כמעט מחצית מהמטופלים שמגיעים אלי לבדיקת שינה. זו מחלה שאינה ניתנת לטיפול תרופתי, צריך לישון עם מיסכה. חשוב לאבחן דום נשימה בשינה מוקדם כי היא מהווה גורם סיכון, והיו גם מקרים של אנשים שנחנקו בשינה".

רפואת הריאות, פולמונולוגיה, היא תחום רחב

מנהל מרפאת ניתוחי בית חזה במעיני הישועה, שניתח את התינוק בגיל שבוע.

הניתוח ארך ארבע שעות ארוכות, במהלכן הוא ניתח את אונת הריאה הפגומה והוציא אותה. "בתום הניתוח, צינור ההנשמה הוצא - והתינוק החל לנשום בכוחות עצמו! התינוק הוא המנותח הצעיר ביותר שניתחתי אי פעם, זה היה אחד מרגעי השיא בעבודתי", משתף ד"ר פאר.

ד"ר מיכאל פאר, שעומד בראשה של המחלקה

ד"ר מיכאל פאר. צילום: מירי גטניו, דוברות איכילוב

לניתוחי חזה באיכילוב, מהגדולות בארץ, מסביר: "רק בבתי החולים הגדולים קיימת מחלקה נפרדת לניתוחי חזה, במעיני הישועה הקמנו שירות לניתוחי חזה. קיבלתי החלטה אסטרטגית לפתח את השירות, יש לי מרפאה ויעוצים. רוב המטופלים הם חולים אונקולוגים, בעיקר גידולי ריאה ודופן בית החזה, מחלות דלקתיות זיהומיות, טראומות ועוד. מעבר ליום מרפאה, אני זמין כל השבוע - נותן מענה במעיני הישועה מתי שצריך אותי".

אם תרשו לנו, המילים הללו שנאמרות כל כך בפשטות, לא פחות ממדהימות. מדובר בכירורג בכיר בדרגת מנהל מחלקה, שזמין לכל קריאה במעיני הישועה... ד"ר פאר מוסיף בנימה אישית: "אני מכיר היטב את הקהילה. אפשר לומר שאני משם, סבא שלי ז"ל היה רב ראשי בגיאורגיה, אנחנו משפחה מסורתית וברור לי שמתופלים רוצים להתיעץ עם רב ולקבל ברכה".

ד"ר פאר הוא מהכירורגים העמוסים ביותר, שחרף מעמדו - מבצע עשרות ניתוחים בחודש ומדריך מתמחה ורופאים. "אני מאוד פעיל כירורגית כי מדובר בניתוחים מאוד מורכבים", הוא מסביר. "בניתוחי ריאות ובית חזה, מעל 90% מתבצעים כיום בטכנולוגיות מתקדמות - אנדוסקופיות ורובוטיות. אני פיתחתי את הטכנולוגיה הזעיר פולשנית בתחום, וגידלתי עליה רופאים ומתמחים. היתרון הוא רמת דיוק גבוהה עם פחות כאבים וסיבוכים ואישפוז קצר יותר, אבל נדרשת מיומנות גבוהה".

עוד מקרה מרשע הוא של מטופל בשנות החמישים, שהגיע למרפאתו של ד"ר פאר עם גידול ענק בריאות. "עקב מורכבות המקרה, אף רופא לא הסכים לנתח, גם אני התלבטתי. אבל האיש כל כך התחנן, הסכמתי לבדוק והסכמתי לנתח. זה היה ניתוח של 9 שעות, מהגדולים בניתוחי חזה! ביצעתי אותו בגישה לא סטנדרטית. אחרי עשרה ימי אישפוז, הוא השתחרר נושם ומתפקד. אם לא היינו מנתחים זה היה עניין של זמן עד שהגידול היה מתפרץ. היום הוא בסדר גמור. זו עבודה לא קלה, אבל ההצלחות נותנות את המוטיבציה להמשיך... יש לי סיפוק רב מהקמת השירות במעיני הישועה, שמאפשר לנו לתת מענה מקצועי מיטבי בקהילה, לחברי כל קופות החולים, במסגרת הרפואה הציבורית ובזמינות גבוהה!"